

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	8Cdo/171/2018
Identifikačné číslo spisu:	4412211341
Dátum vydania rozhodnutia:	29.11.2018
Meno a priezvisko:	JUDr. Oľga Trnková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2018:4412211341.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne B., bývajúcej v Z. zastúpenej JUDr. Robertom Sivákom, advokátom, so sídlom v Nových Zámkoch, Pod lipami 80, proti žalovanému X. bývajúcemu vo Y., zastúpenému JUDr. Ľubomírom Kaščákom, advokátom so sídlom v Banskej Bystrici, Horná 35, o zaplatenie 16 500,- Eur s príslušenstvom, vedeného na Okresnom súde Nové Zámky pod sp. zn. 13 C 135/2012, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Nitre z 30. mája 2018 sp. zn. 25 Co 292/2017, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovanému priznáva náhradu trov dovolacieho konania voči žalobkyni v celom rozsahu.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Nové Zámky rozsudkom z 12. apríla 2017 č. k. 13 C 135/2012-349 uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyni sumu 10 563,69 Eur spolu s 9 % ročným úrokom z omeškania od 2. mája 2011 do zaplatenia, a to do troch dní po právoplatnosti rozsudku. V zostávajúcej časti žalobu zamietol a žalobkyni priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 1.

2. Krajský súd v Nitre na odvolanie žalovaného rozsudkom z 30. mája 2018 sp. zn. 25 Co 292/2017 rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej vyhovujúcej časti a v časti náhrady trov konania zmenil tak, že žalobu zamietol. O nároku na náhradu trov konania rozhodol podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 CSP. Nestotožnil sa s právnym názorom súdu prvej inštancie, že žalovaný neunesol dôkazne bremeno preukázania úhrady kúpnej ceny 16 500 Eur za nehnuteľnosti nachádzajúce sa v obci Z., ul. E., zapísané na liste vlastníctva č. XXX ako parcela registra „C“ katastra nehnuteľností, katastrálne územie S., parcela číslo XXX/X a XXX/X a stavba súpisné č. XXX na parcele č. XXX/X (ďalej iba „predmetná nehnuteľnosť“) a preto vytýčil odvolacie pojednávanie na ktorom zopakoval dokazovanie. Po zopakovaní dokazovania dospel k záveru, že súd prvej inštancie vykonal dostatočné a úplné dokazovanie, čiastočne aj správne aplikoval právne predpisy (ustanovenia o kúpnej zmluve § 588 OZ a bezdôvodnom obohatení § 451 a nasl. OZ) avšak skutkový stav, ktorý v dostatočnom rozsahu zistil, nesprávne vyhodnotil.

Samotné tvrdenie žalobkyne, že po smrti poručiteľa nenašla žiadne finančné prostriedky, nemôže nasvedčovať bez ďalších dôkazov o tom, že žalovaný svoj dlh titulom kúpnej ceny domu nezaplatil. V kúpnej zmluve bola dohodnutá kúpna cena 16 500 Eur. Žalovaný listinnými dôkazmi preukázal zaplatenie kúpnej ceny za nehnuteľnosť vo výške 14 000,- Eur. Úhradu zvyšných 2 500,- Eur žalovaný nepreukázal, avšak uplatnil si kompenzačné námietky vo výške 3 936,31 Eur (pôžičky vo výške 2 336,31 Eur a 1 600,- Eur titulom bezdôvodného obohatenia), ktorých výšku žalobkyňa nespochybnila a ani nevyvrátila (nepodala odvolanie). Vzhľadom na to, že kompenzačná námietka vo výške 3 936,31 Eur prevyšuje sumu 2 500,- Eur, dospel odvolací súd k záveru, že žalovaný svoj dlh splnil a dlh podľa § 559 OZ, zanikol.

3. Proti rozsudku krajského súdu podala žalobkyňa dovolanie. Navrhla napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť odvolaciemu súdu na ďalšie konanie. Prípustnosť dovolania vyvodzovala z § 420 písm. f/ CSP. Namietala nesprávny procesný postup odvolacieho súdu, nesprávne zhodnotenie skutkového stavu a nevykonanie ďalšieho dokazovania. Uviedla, že „odvolací súd rozhodol vo veci v rozpore so svojim pôvodným názorom deklarovaným v uznesení Krajského súdu v Nitre z 5. novembra 2014 č. k. 25 Co/34/2014-153 a bez akýchkoľvek ďalších dôkazov prezentovaných žalovaným vo vzťahu k úhrade nezaplatenej kúpnej ceny diametrálne zmenil svoj právny názor a rozhodol v neprospech žalobkyne“.

4. Žalovaný navrhol dovolanie ako neprípustné zamietnuť.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) oprávnená osoba, v neprospech ktorej bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP) bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie žalobkyne treba odmietnuť.

6. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu-ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

7. V zmysle § 420 CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

8. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolať dôvod sa vymedzí tak, že dovolaateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

9. Žalobkyňa vyvodzovala prípustnosť svojho dovolania z § 420 písm. f/ CSP, lebo nesprávnym procesným postupom súdu jej bolo znemožnené, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu jej práva na spravodlivý proces.

10. Právo na spravodlivý súdny proces je jedným zo základných ľudských práv a do obsahu tohto práva patrí viacero samostatných subjektívnych práv a princípov. Podstatou tohto práva je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nezávislom a nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predpokladaným výkladom všeobecne

záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (pozri napríklad rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03).

11. Pojem „procesný postup“ bol vysvetlený už vo viacerých rozhodnutiach najvyššieho súdu vydaných do 30. júna 2016 tak, že sa ním rozumie len faktická, vydaniu konečného rozhodnutia predchádzajúca činnosť alebo nečinnosť súdu, teda sama procedúra prejednávania veci (to ako súd viedol spor) znemožňujúca strane sporu realizáciu jej procesných oprávnení a máriaca možnosti jej aktívnej účasti na konaní (porovnaj judikát R 129/1999 a rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 Cdo 6/2014, 3 Cdo 38/2015, 5 Cdo 201/2011, 6 Cdo 90/2012). Tento pojem nemožno vykladať extenzívne jeho vzťahovaním aj na faktickú meritórnu rozhodovaciu činnosť súdu. „Postupom súdu“ možno teda rozumieť iba samotný priebeh konania, nie však konečné rozhodnutie súdu posudzujúce opodstatnenosť žalobou uplatneného nároku. Pojem „procesný postup“ súdu je potrebné vykladať takto aj za právnej úpravy účinnej od 1. júla 2016.

12. Podľa názoru dovolacieho súdu v posudzovanej veci konanie pred odvolacím súdom nebolo takouto vadou postihnuté.

13. Pokiaľ dovolateľka vyvodzovala procesnú vadu zmätočnosti uvedenú v § 420 písm. f/ CSP zo skutočnosti, že odvolací súd nevykonával ďalšie dokazovanie a pri skúmaní a následnom zhodnotení znaleckého dokazovania postupoval nesprávne a nesprávne zistil skutkový stav a napokon vec nesprávne právne posúdil dovolací súd uvádza, že už podľa predchádzajúcej právnej úpravy dospel najvyšší súd k záveru, že dôvodom znemožňujúcim realizáciu procesných oprávnení účastníka konania (a v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ OSP zakladajúcim prípustnosť dovolania) nebolo nedostatočné zistenie rozhodujúcich skutkových okolností, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu a nesprávne právne posúdenie veci (R 37/1993, R 125/1999, R 42/1993 a 1 Cdo 85/2010, 2 Cdo 29/2011, 3 Cdo 268/2012, 3 Cdo 108/2016, 2 Cdo 130/2011, 5 Cdo 244/2011, 6 Cdo 185/2011, 7 Cdo 38/2012, R 54/2012, R 24/2017). Podľa právneho názoru dovolacieho súdu ani po novej právnej úprave civilného sporového konania, ktorá nadobudla účinnosť 1. júla 2016, nie je dôvodom zakladajúcim prípustnosť dovolania v zmysle § 420 písm. f/ CSP nedostatočné zistenie skutkového stavu, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu a ani nesprávne právne posúdenie veci.

14. Z uvedených dôvodov najvyšší súd dovolanie žalobkyne odmietol (§ 447 písm. c/ CSP).

15. O náhrade trov dovolacieho konania dovolací súd rozhodol podľa § 453 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP.

16. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.